

“తారా! నన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటావటే?”
తారే కళ్ళల్లోకి నూటిగా చూస్తూ
అడిగాను.

“మళ్ళీ ఇలా అన్నావంటే ఇంకెప్పుడూ నీతో
మాట్లాడను” అంది చిరుకోపంతో నా ముక్కు
పట్టుకుని.

“అది కాదు. సీరియస్ గా అడుగుతున్నాను.”
“అలా ఆడగొద్దని నేను సీరియస్ గానే చెబు
తున్నాను.”

“ఏం ఎందుకువి?” ఉత్సుకతగా అడిగాను.
“అసలు నేను పెళ్ళి చేసుకోగూడదనుకుంటు
న్నాను.”

“నువ్వనుకుంటే సరి పోతుందా?”
“అమ్మా నాన్నా నా మాట ఎప్పుడు కాదన్నా
రమ్మా! అయినా నాకు పెళ్ళయి పెళ్ళి పోతే వాళ్ళ
నెవరు చూసుకుంటారని” కాస్త గంభీరంగానే
అంది. తార చూపులు శూన్యంలో నుళ్ళు తిరుగు
తున్నా చూద్దానికి మాత్రం నిశ్చలంగాను, దృఢం
గాను ఉన్నాయి..

“ఆడదాని జీవితానికి పరిపూర్ణత సిద్ధించేది
పెళ్ళిలోనే.”

“ఈ డైలాగ్ ఏదైనా కథలో నాడుకో
మామయ్యా” అల్లరిగా నవ్వింది.

ఆ నవ్వు నాకిష్టం. . . తారన్నా చాలా ఇష్టం.
నవ్వుతున్న తారంటే నాకు మరి ఇష్టం. ఇంటర్
చదువుతున్న తారకి నిండా పదిహేడు ఏళ్ళయినా
లేవు—బట్ మీ ఈజా జీనియస్... రవ్వన్, ఫ్రెంచి,
ఆమెరికన్ ఇంకా ఏవేవో భాషల ప్రముఖ రచయితల
పేర్లు చెప్పి. . .

“కథల మామయ్యా! వాళ్ళ మాస్టర్ పీసెన్
గురించి చెప్పనా” అనడిగింది.

“ఎప్పటికైనా నీ మాస్టర్ పీసెన్ నాకు
భాగమివ్వనూ” అని చాలాసార్లు అడిగింది.

“నీ మీదో కథ రాస్తాను అండే ఇట్ విల్ బి మై
మాస్టర్ పీసెన్” అనే జవాబు నాదగ్గరెప్పుడూ
రెడిగా ఉండేది.

“ఏమిటి మామయ్యా! అలా అలించిస్తున్నావ్?
నే చేసుకోనన్నంత మాత్రాన నీకు పెళ్ళి కాకుండా
పోతుందా! ఎవం ఒకరు చేసుకుంటారులే! లేక
పోతే నువ్వే ఎవం ఒకర్ని చేసుకో, వోకే!”

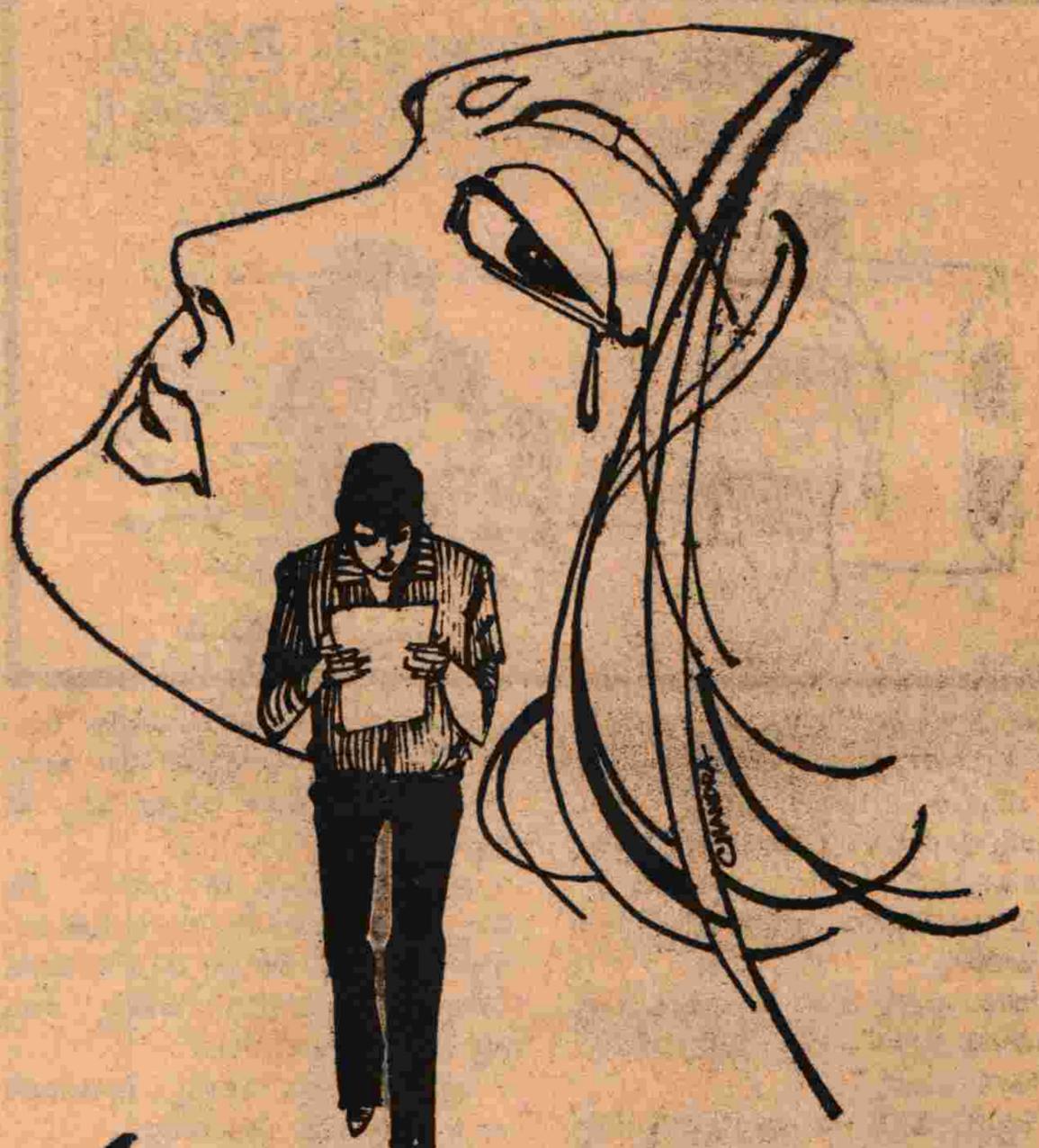
“నువ్వు మాత్రం చేసుకోనంటావ్! ఆంటేనా.”

“మొన్ననే ఒక సైన్స్ మాగజైన్ లో ఒక
ఆర్టికల్ చదివాను మామయ్యా! జెనిటిక్స్ ప్రకా
రంగా అక్కయ్య కూతురుని చేసుకుంటే పుట్టే
బిడ్డలు అంగవైకల్యంతోనో, మంద బుద్ధితోనో,
అర్ధాయుష్షుతోనో పుడతారు.”

“మరి మా అక్క—అదే మీ అమ్మ కూడా
మీ నాన్నకి అక్క కూతురేగా?”

“అందుకేగా నేను అర్ధాయుష్షువులో పుట్టింది’
“తారా!!”

“క్యా హువా సాద్” డ్రైవర్ ఆటోని ఆపి
నావైపు ఆశ్చర్యంగా చూచాడు. ఆలోచనల మధ్య
మెదడు మొద్దుబారిపోతూంటే “కుచ్ నహి! జరా
జర్మీ లేజావ్” అన్నాను కాస్త తేరుకుని.

మృత్యువు క్రిత్యపత్య

కీ గజుపతిరావు, వాసు

రోజూ చూసే బేగంపేట నిమానాశ్రయం
'రన్ వే' నిర్మాణమవ్వంగా మృత్యువు వచ్చిన నాలుకలా
ఉంది. అందంగా కనిపించే టాంక్ బండ్ నరకానికి
ముందు నడవలా, విశాలంగా వరచుకుని ఉన్న
హుస్సేన్ సాగర్ ఆనంత విశ్వంలో కలిసిపోయిన
ఆర్తుల కన్నీటి కొలనులా ఉంది. అన్నమయ భానుడు
అర్ధాంతరంగా దూరమైన ప్రీయురాలిని తలచు
కుని కుమిలిపోయే అభ్యాగ్యుడిలా ఉన్నాడు. . .

“మామయ్యా! నీ కో నర్ ప్రైజింగ్ న్యూస్...
నే నో వల రాస్తున్నా”

“ఆల్ ది బెస్ట్”

“కానీ మామయ్యా! నా దో డవుట్—రైర్యంగా
మృత్యువును ఎదుర్కొని దానితో వోరాహోదీ
పోరాడి గెలుపో, వోటమో ఏదో ఒకటి చవి చూసి
మొత్తానికి మానవ ప్రయత్నం చేశామని తృప్తి
పడడం గొప్పంటావా! లేక దాన్ని పేన్ చేయలేక
బీరువులా పక్కకు జరిగి పోయి, దాని గెలుపుకి

కావలసిన ఎట్రాస్పీయర్ క్రియేట్ చేసి కర్మ
సిద్ధాంతాన్ని కాళ్ళకు చుట్టుకుని కూర్చోవడం
గొప్పంటావా? అలా చూడకు—ఇది నా నవల స్లాటు.”

“మరీ అంత హెవీ సబ్జెక్టును ఎన్నుకోకు.

“ఏన్నూ చువు రాసేద్దామనా? అలా సైలెంట్ గా
ఉన్నావే?”

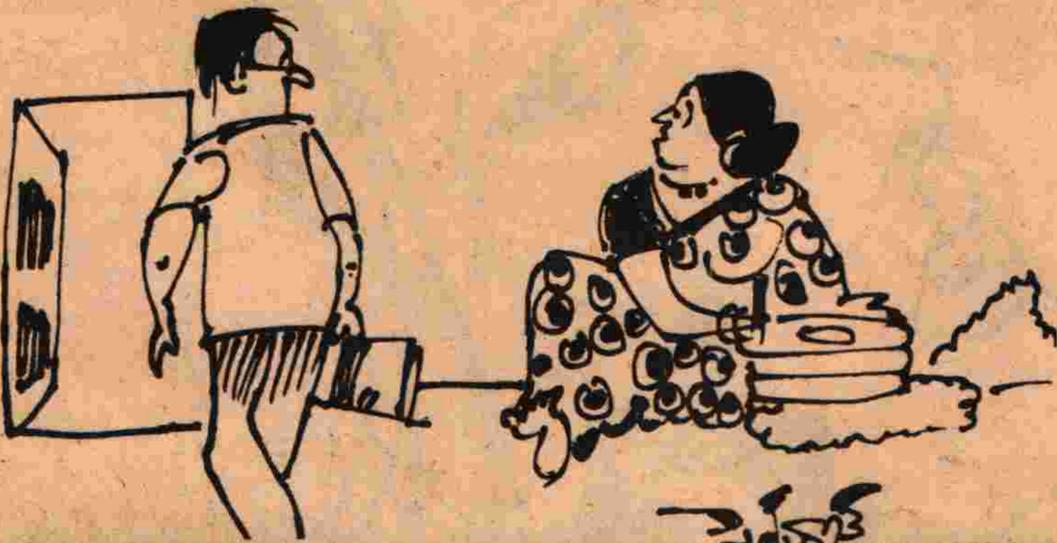
“డాక్టర్! ఏమన్నాడు”

“త్వంగా వయవై పోతుండన్నాడ.”

‘సాద్’ అన్నాడు ఆటో డ్రైవరు. ఆలోచనం
నండి తేరుకుని చుట్టూ చూశాడు. వాంపల్ని
స్టేషను వచ్చేసింది. డబ్బు లిచ్చి లోపలి కెళ్ళి
టికెట్టు కొన్నాడు యాంత్రికంగా. స్లాట్ ఫామ్ పై
నిలబడి ఉన్న గోదావరి ఎక్స్ ప్రెస్ వైపు వడివాసు

భాళిగా ఉన్న ఒక కంపార్టుమెంటు వెళ్ళి ఒక
పూలగా సెటిలయ్యాడు. ఎందరో అదృష్టవంతుల్ని
టూటూష్టూంతుల్ని, ఆర్తుల్ని అభ్యాగ్యుల్ని, ఆశా
జీవుల్ని, నిరాశావాదిల్ని అక్కడ చేర్చుకున్న రైలు

శివాస్తానువుతిండువువే- శాత్రికత్తూ
కొత్త తొరగా వంటకెయ్యి!!

కాంతా మాండకు దొరిపోతంటే విరిగిపోతూ చీరట్లోకి చూస్తూ కూర్చున్నాను.

“అదేమిటా హటాతు గవచ్చావ్” అంది అక్కయ్య అలృతగా. . . అంతగా ఖంగారు పడుక్క రే దివి ఉత్తరంలో లాశాంగా. . . స్నానం చేసి లా”

“తాడే?”
“దానికి ఇట్లో కాం విలంపందా. వాళ్ళ ప్రాణింటికి వెళ్ళింది.”

“అంటే ఒంటే?”
“ఇప్పుడేం లేదులే. ఇది మరొకటి మళ్ళీ గండె మోపుచ్చింది” అంటూ కంటింటికి వెళ్ళింది.

అక్కయ్య మోహంలో ఏదో చెప్పారన్న అడుర్నా, చెప్పలేని అసహాయత పుష్టంగా కనిపించాయి. అఖికి నేనే “అసలేమిటా” విందిశామి చెప్పొ కడుక్కంటూ.

“ఇప్పుడు దాని ప్రాణం ఖరీదు పది వేలు. అదీ ఈ ఏడాదిలోగా అయితేనే” అంతకంటే ఎక్కువ కూటాడ లేకపోయిన అక్కయ్య కళ్ళు ఒత్తుకుంటూ లోపలికి పడింది.

మండలో పడకు రీలో కూర్చున్నాను ఒంటరిగా వెలితిగా.

కాం ఒక్కసారి రెండేళ్ళ వెనక్కి వెళితే ఎంత బాగుండుచు” అనుకున్నాను. అప్పు. . . సరిగ్గా రెండేళ్ళ క్రితం తా మెట్ల మీద పండి పడి పోయింది. . . అప్పుడు ఒక మెట్టు చివరి అంచు గుండెను బలంగా తాకింది. ఫస్ట్ ఎయిడ్ వల్ల బయటికి కనిపించే గాయం వాలుగా లోజాల్ల మాసింది.

“హయ్ కథం మావయ్యా. ఎప్పుడూ వస్తా?” అంవోకగా తం తిప్పి తారను తేరి పా చూశాను. తాలో ఎలాంటి మార్పు లేదు. అదే చిలిపితనం. అదే చచ్చు. . .

“హా ఆర్ యూ తారా?”

“వేల్ ఎవర్” కాదా అమ్మా అన్నట్టుగా అప్పుడే అక్కడను వచ్చిన అక్కయ్య కేసి చూసింది.

“వాళ సాయంకాలం సినిమా కెళ్ళాలిగా. అండు కవి రెడ్ తీసుకో. ఈ లోపులో నేను రికార్డు పూర్తి చేస్తాను” అంటూ పుస్తకం వెళ్ళి తీసి వెళ్ళింది.

సాయంత్రం సినిమా కని బయలు దేరా విడిచిరము. . . తా వాకు కూటాడే అకాళు ఇవ్వడం లేదు. ఏదో చాలా ఇంట్లోకి వెళ్ళుకొ పోతున్న తార వాట్రువాహనికి ‘సిగరెట్టు కల్పాంపు నా కోరిక’ వారది వేసింది.

పావ్ పావ్ దగ్గరి సిగరెట్టు అంటించుకని చచ్చాక మళ్ళీ పడక ప్రారంభించాం.

“మావయ్యా! ప్లొకిండ్లీ ఇంజాన్ లు పార్ట్.”
“తెలుసు”.

“వై గాడ్! తెలిసీ తాగుతున్నావా. అంతే మావయ్యా. విస్టీరియన్ లైవ్. . . కొందరి ఖిలాల్ని అండుక వాలి విఫలాలతారి తెలిసీ జారి పోతున్న జారుడు మెట్ల మీది నుంచి పైకెళ్ళి దానికి ప్రయత్నిస్తుంటారు. అన్నీ కాంగ్రీ ఖిలాం మీదున్న వాళ్ళ జారుతామవి తెలిసీ తెలిసీ జారుడు మెట్లపై కాలేసి పతనానికి దిగిజారు

నిర్వచనం

నువ్వన్నట్టు

జీవితం-బుద్ధుదం కాదు
చితికిపోవడానికి
మంచు బిందువు కాదు
కరిగిపోవడానికి.
అది భాగీరథి-నవంతి
హిమనిధి-అక్షయం.

ఎస్. మునిశుందరం

తుంటారు. ఆ పతనాన్ని ప్లొర్టింగ్ తీసుకోటమే కాకండా ఆ ఫీట్ సన్నుండుకు ఎంతో గుం పడతారుకూడ.

“నువ్వు రాయబోయే సవల్లోని డైలాగా?”

“అదేం కాదలే. వలంటే గుర్తు కొచ్చింది నీ మాస్టర్ వీన్ ఎంత మరొచ్చింది. నా సాత్ర మాత్రం జాగ్రత్తగా రాయాలి సుమా.”

“అద్దరే. డాక్టరేమన్నాడు?”

“సథింగ్ సీరియస్, మొన్న మళ్ళీ గుండె నొప్పిచ్చింది. అమ్మా నాన్నల కంగారు తెలుసుగా! వెంటనే కెజిపాల్ లో జాయిను చేశారు. ఈపిటి, ఎక్స్రే పరిక్షలన్నీ అయ్యక పోర్ట్ కి సంబంధించిన రెండు వాల్సు రిస్పేస్ చెయ్యాలన్నారు.”

“అంటే పోర్ట్ వాల్స్ ట్రాన్స్పేంట్ మనన్న మాట” అప్పుతూ అడిగాను.

“ఎగ్జాక్ట్లీ! అయినా అదంత అవసరం అవిపించ లంటేదు.”

“వెద్ద మెడికో లా మాట్లాడుకు. ఇంకా ఏమన్నారు.”

“నాకు తెలిసిం దంటే! ఇక మీదట ఏ హాస్పిటల్ కి వెళ్ళు; నీ నాన్నతో స్ట్రాంగ్ గా చెప్పేశాను. లేకపోతే ఏమిటి మామయ్యా! అసలే వీళ్ళకి కంగారు. దానికి తోడు డాక్టర్లు మహా బెడరగా టైస్తున్నారు. ఇంట్లో నే నున్నప్పుడు బలవంతంగా నవ్వుతున్నారు. నేను లేనప్పుడు భోరున ఏడుస్తున్నారు. అందుకు వాళ్ళ ముఖాల కన్నా వేరే సాక్షులు నా కనవసరం. అసలు నా కేమైందని?” నాలోని సంవలనాన్ని. ఆందోళనను కనబడనియకుండా ధియేటరులోకి తారతో నహ అడుగుపెట్టాను.

రాత్రి భోజనాలయ్యక నేను, బావా బయటికి వెళ్ళాం. అప్పుడు విషయమంతా వివరంగా చెప్పాడు. అపరేషను చేయాలంటే వెల్లార్లుకాని, పెరంబూరు గాని తీసుకు వెళ్ళాలట. పదివేలు దాకా ఖర్చుపెట్ట గలిగితే తప్ప తారను దక్కించుకోవడం కష్టమంటూ బాధగా తల వాల్చాడు.

మధ్యతరగతి వాళ్ళకి పదివేలు అంటే సామాన్య మైన మొత్తం కాదు. తన ఒక్కగా నొక్క కూతురు కోసం ఏమైనా చేయాలన్న కోరిక ఉన్నా ఎలా సంపాదించాలో తెలిక నిస్పృహయంగా పసిపిల్లాడిలా కంట తడి పెట్టుకుంటున్న బావను చూడగానే నా కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి.

“అగ్గి పెట్టిస్తావా బాబూ” అన్న ప్రక్క ప్రయాణికుడి పిలుపులో నా ఆలోచనలు చెదిరి పోయాయి. క్షణక్షణం వీడిస్తున్న జీవితాన్ని అండు కోవాలని పరుగులు తీసే నగలు మనిషిలా పికటిని దూసుకుంటూ రైలు గమ్యం వైపు ఉరకలి త్తు తోంది.

నిద్రాదేవి ఒడిలో విశ్రమించిన ఎండరో వ్రయాణికుల మధ్య కూర్చున్న నేను నిద్రరాని కళ్ళతో జేబులోని టెలిగ్రామ్ ను మం మారు చదవాలని ప్రయత్నించి చదివే కత్తి లేక నిళ్ళు నిండిన కళ్ళతో నిట్టూరుస్తూ వెనక్కి జారగిలబడ్డాను ...

* * *

అటో దిగి ఇంట్లో అడుగుపెట్టిన నాకు

13-6-79

ఇంతా స్మశానంలోని నైపుత ఆవరించినట్టుగా అనిపించింది. గదిలో అక్క మంచం చుట్టూ నిలబడ్డ ఆడవాళ్ళు నన్ను చూసి ప్రక్కకు జరిగారు. పగల బోతున్న గుండెని పొదివి పట్టుకొని నెమ్మదిగా మంచాన్ని చేరాను. బాగా ఏడ్చి ఏడ్చి అలసిపోయి నట్టు పడి ఉన్న అక్కయ్య నన్ను చూడగానే బావురు మంటూ నన్ను పెనవేసుకు పోయింది.

“బాబూ! తార మనల్ని ఆవ్రాసాయిం చేసిందిరా” ప్రేవులు మెలితిరిగి పోతున్నంత బాధతో ఆక్రోశిస్తుంటే వసిపిల్లాడిలా నేనూ ఏడ్చేశాను.

ఏమని వూరడించను? ఏం చెబితే ఈ అగాధం పూడుకుంటుంది. నిండు జాబిల్లిలా అందర్నీ మారి పించిన రాం “ఉక్క”లా రాలిపోయిందని కుమిలిపోవటం మినహా నేనేం చేయగలను?

“ఏ జన్మలో ఏపాడు నోము... నోచానో ఏ తల్లి కూతుళ్ళని విడదీశానో.”

యుగాల తరబడి కడుపు చించుకు వచ్చిన బిడ్డల కోసం ప్రతి తల్లి పడి ఆవేదన ... నా కన్నీటితో అక్క శిరస్సును అభిషేకించానే తప్ప ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడలేక పోయాను.

అక్క అలా ఏడుస్తూనే ‘ఫిట్’ వచ్చిందనిలా సామ్మసిల్లి పోయింది.

బయట స్తంభా న్నానుకుని నిలబడ్డ పెద్దమ్మ దగ్గరికి వెళ్ళాను.

“అంతా అయిపోయిందన్న మాట” తారను కడసారి చూపుకేనా చూడలేక పోయానన్న బాధతో నా గొంతు పూడుకుపోయింది.

“.....”

పెద్దమ్మ సమాధానం విన్న నేను మరి మరే మైన షాక్ తిన్నాను.

“తార ఎక్స్ పైర్డ్” అన్న టెలిగ్రామ్ కి అర్థం తార గుండె జబ్బు వలన పోవడం కాదన్న మాట ... స్నేహితులతో ఆశ్రమానికి వెళ్ళా ప్రమాదవశాత్తూ గై లులనుండి జారిపడిందట ...

రైల్వే ఆసుపత్రిలో ఉన్న తార శవాన్ని తీసుకు రావటానికి వెళ్ళిన బావ ఇంకా రాలేదు.

మృత్యువు మరో రూపంలో ఆవరించింది. డబ్బుతో తారను దక్కించుకోవాలని కలలు కన్నాం.

కాని విధి ఈ విధంగా మా ప్రయత్నాలను పరిహసిస్తుందని వూహించలేకపోయాం.

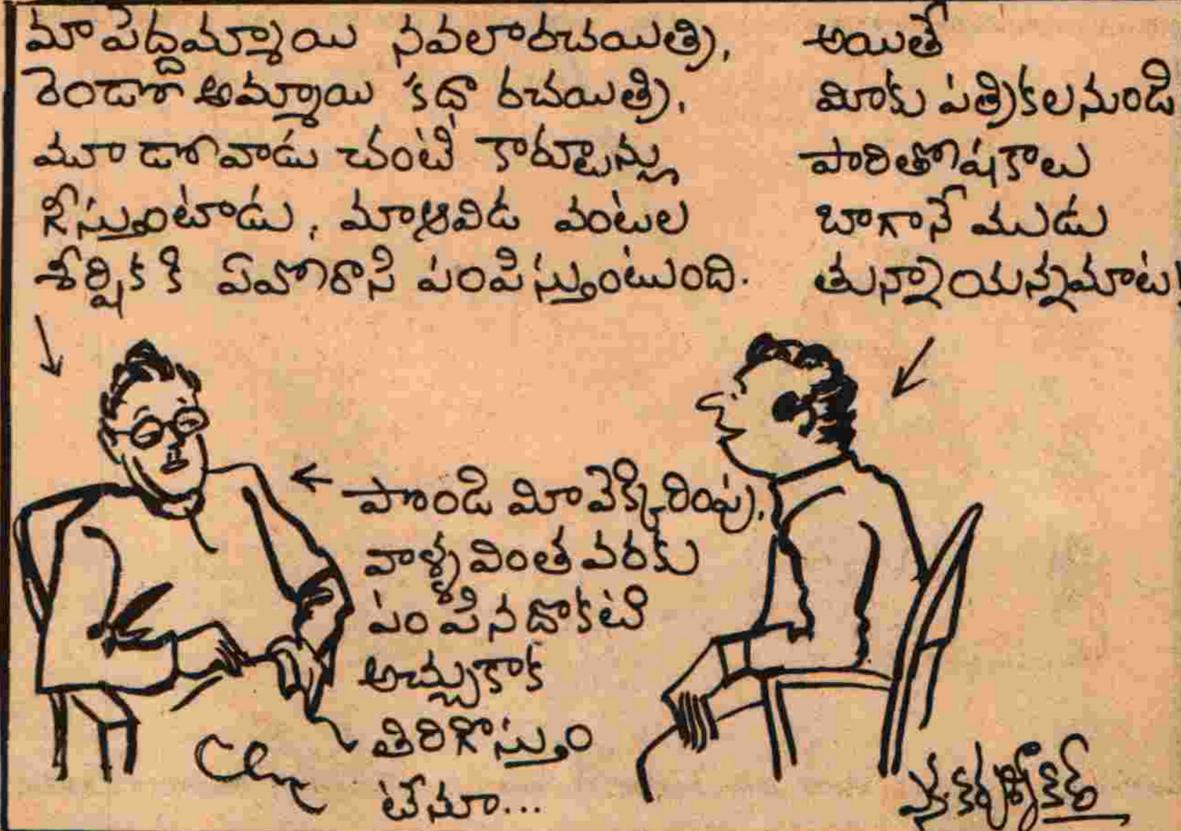
ట్రాక్స్ ఇంటి ముందాగింది. తార శవాన్ని వరండా లోకి తెస్తుంటే ఫుల్స్ మన్నా రంతా.

సీరివరైల్ల పువ్వులా కళకళలాడతారు, సంపెంగఛాయాతో వెలిగిపోయే తారు, శరీరమంతా కవిలి నీలంగా మారిపోయింది. విర్మలంగా, విష్కల్యంగా సర్దించే కనుదోయి కదలికలను కుప్పడవీయకుండా రెప్పలు మూసుకుని ఉన్నాయి.

అక్కా బాబ్బి చూడలేకపోయా ను.

గుండెలు పగిలేలా ఏడ్చే అక్కయ్యను చూస్తుంటే చ్యుత్యపు మనిషి నెంత దారుణంగా వికృతంగా వోడిస్తుందో అర్థం చేసుకున్నాను.

దేవుడే ఉండి ఉంటే, అక్కయ్య దీనలాపవలే విని ఉంటే, కడుపు కోతతో అంతుంటే అక్కయ్యను చూసి ఏమీ చెయ్యలేని తన అసమర్థతకి

నిజంగా లాంటిగా మారిపోయి ఉండేవాడు...

“మావయ్యా! స్నానానికెళ్తుంటే అలా కొంకొరా చూడడానికి సిగ్గు లేదు” అని బిడియాన్ని ప్రకటింపే తాళకు అందరి, ముందే అభ్యంగన స్నానం పెంచుచూ.

పెళ్ళే వద్దన్న తాళకు పెళ్ళి కూతురులా అలంకరించారు.

ఇంకా బ్రతికే ఉందన్న భ్రమ కల్పించే జీవ కళతో ఉట్టి పడుతున్న తా మఃఖాన్ని కుంపు తీరా ముద్దు పెట్టుకుని, బాం పేంటాలూగా తీర్చి దిద్దిన అక్క బావలు తామని తిరిగి రాని మేట్టి గింటికి పొడిపై సాగవంపారు.

ఒక అధ్యాయం మాగింది. నమసాలా ఒలి ప్రిందవకాన్ని కావ్యం కేవలం విషాదమయమై అసంపూర్తిగా మిగిలి పోయింది.

పది రోజుల గడిచాయి...

కర్మకాండలన్నీ పూర్తయ్యాయి...

అక్కయ్యలో అణుమాత్రమైనా మార్పు లేదు.

నాకూ ఒదార్చే శక్తి లేదు. అందుకే గాలి మార్పు

కోసం హైదరాబాద్ రమ్మని ఆడిగి విఫలంబయి పరిహేవ రోజున బయలు దేరాను.

ప్రతిసారి స్టేషనుకొచ్చి ఏడ్కోలు చెప్పే తారు గుర్తొచ్చి రైలు కడులుతువు వేళ నా కళ్ళ ఉరిమిచట్టుగా వర్షించాయి. తారకు శాశ్వతంగా

ఏడ్కోలు చెప్పిన నన్ను ఎక్కించుకున్న రైలు భారంగా కదిలింది.

నాపల్లి స్టేషనులో రైలు దిగి ఇంటికి చేరాను. నిర్లిప్తంగా రూంలోకి అడుగు పెట్టిన నాకు తలుపు వారగా ఒక కవరు కనిపించింది. దస్తూరి గుర్తు పట్టిన నా గుండె వేగంగా కొట్టుకోసాగింది.

“మావయ్యా!

నా మరణం ఏక్విడెంటల్ గా జరిగిందని అందర్నీ మోసం చెస్తున్నాను. కాని ఈ అల్లరి మావయ్యకు మాత్రం అసలు విషయం చెప్పకుండా ఉండలేక పోతున్నాను...

ఇన్ ఫాక్టు నా చావు ప్రీవేన్డ్ అండ్ ఇన్ డెంటల్. ఎందుకో చెప్పనా—పడవేల సంపాదించడ మన్నది నా తాపాతుకు వించిన ఓవి. అలా వారి అసమర్థత వలన నా ప్రాణాలు పోతే బహుశా వాళ్ళూ బ్రతకరేమా కూడా. కొడుకుల్లేని అమ్మో నాను లకు అన్నీ వేనే అయి ఎల్లకాలం కావాలని ఎన్నెన్నో కలలు కన్నాను. అఖికి ఏమీ చేయకుండానే పోతున్నాని తెలుసుకుని ఎంతో కుచిలి పోయాను. వేలెటూ వారితో చేయలేక పోయానా గన్న బ్రతికించకోలేని వారి వేదకానికి జీవితాంతం కుచిలి ఏదే పరిస్థితిని భవించాలనుకున్నాను. అందుకే ఈ ప్రయాణం, అలా నా మరణం తప్పని సరైంది.

అవును మామయ్యా! నా కథకి నేనే ఒక చిన్న మలుపుని వుష్టింతుకున్నాను. మరి వీ “హాస్పిల్ వీవ్” లో నేను ఉంటాను కదూ... ఉంటే లది నేనే అని అమ్మో నాళ్ళకు మాత్రం తెలియ విచ్చకు..

కథల మావయ్యా! అదుగో... అలా కళ్ళు చెమ్మిగిల్లవిచ్చకు...

గుడ్ బై ఫరవర్

తార..”

“తార! వాస్తవాన్ని ఇలా ఓడించావా?” నిర్లిప్తంగా రాలిన రెండు కన్నీటి బొట్లు ఉత్తరంలోని ‘తార’ అన్న అక్షరాల్ని చెరిపేశాయి *

30-5-79 సంచికలో ప్రచురించబడిన ‘మృత్యువు ఆత్మహత్య’ కథలో పొరపాటున కొంత భాగం వదలివేయడం, దాని స్థానంలో వేరొక కథలోని కొంత భాగం కలవడం జరిగింది. ఈ సంచికలో ఆ కథ మళ్ళీ పూర్తిగా ప్రచురిస్తున్నాం.